

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ชื่อหน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบลโคกกว่าน
อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการรับสินบน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

ชื่อ องค์การบริหารส่วนตำบลโคกवान

อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริตหรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการ ระบบ หรือ แนวทางในบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยง เป็นการสอบทานเป็นลักษณะ Post-Decision

องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎี สามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

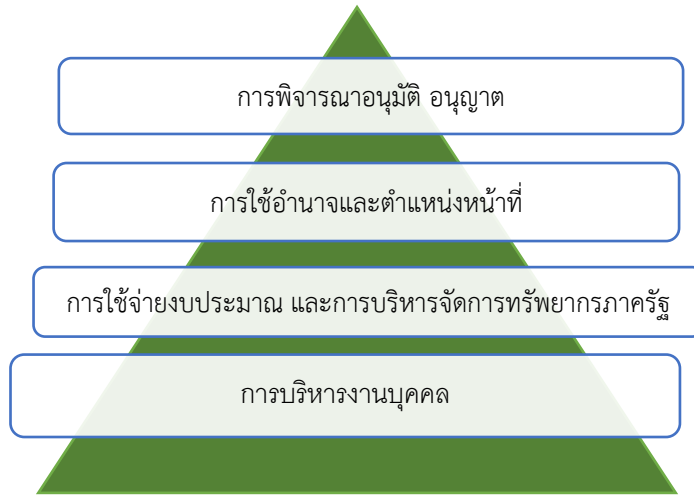
ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

แบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

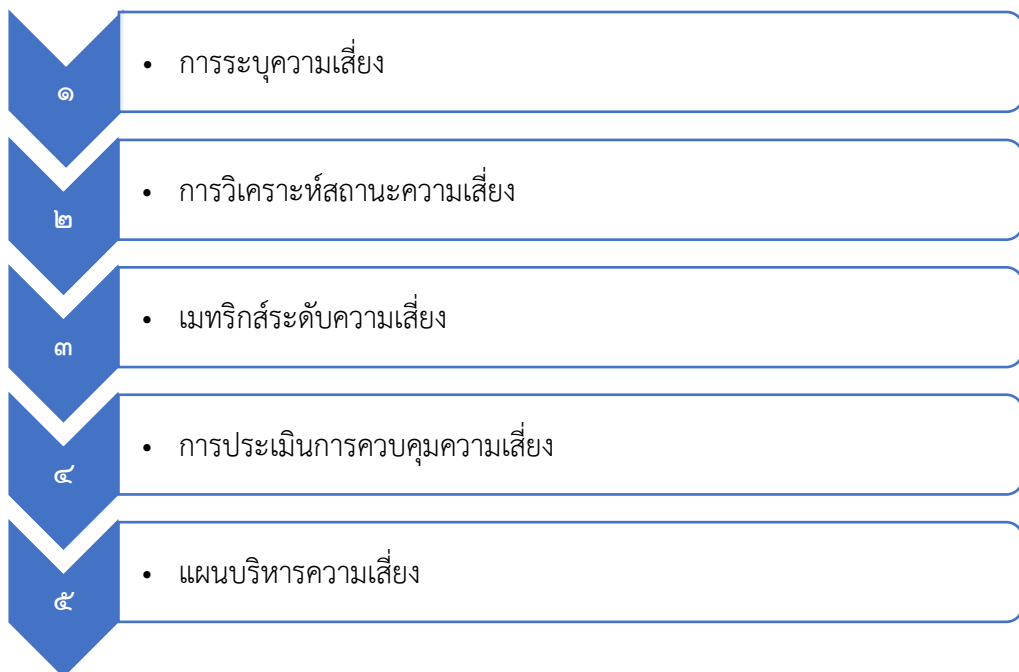
1. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต การกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรือ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก

การพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

2. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
3. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ
4. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการบริหารงานบุคคล

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

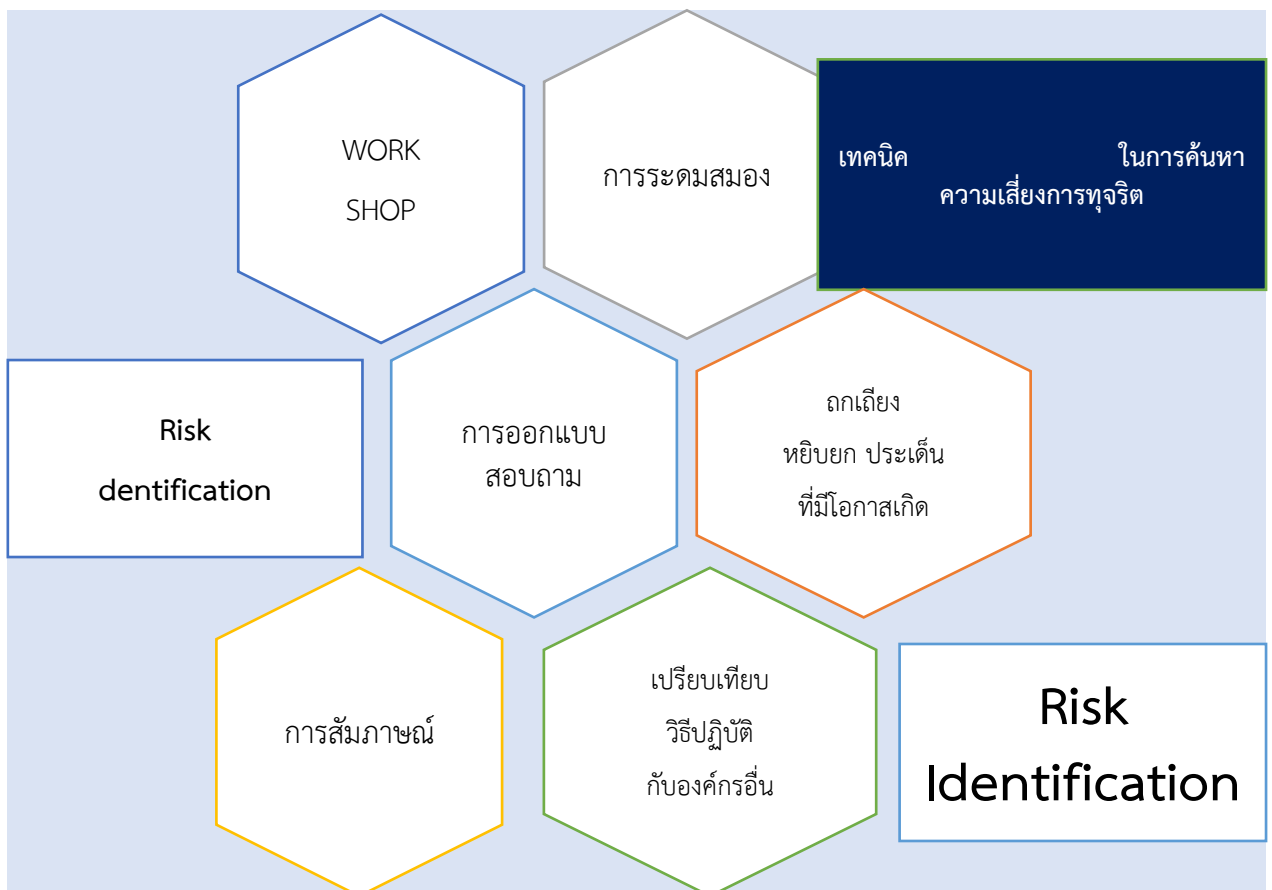
การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ขั้นตอนที่ 1 นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์ การปฏิบัติงานของกระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ย่อมประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อย ในการระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ 1 ให้ทำการระบุความเสี่ยง อธิบายรายละเอียด รูปแบบ

พฤติกรรมความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยง หรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทของความเสี่ยงซึ่งเป็น Known Factor หรือ Unknown Factor

Known Factor	ความเสี่ยงทั้ง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่า มีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติ มีตำนานอยู่แล้ว
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้า ในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้า ตีตนไปก่อนใช้เสมอ)

เทคนิคในการ ระบุความเสี่ยง หรือค้นหาความเสี่ยงการทุจริตด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) เชิงคุณภาพ

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๒๕ ครั้งต่อปี
๔	สูง	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๒๐ ครั้งต่อปี
๓	ปานกลาง	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๑๕ ครั้งต่อปี
๒	น้อย	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๑๐ ครั้งต่อปี
๑	น้อยมาก	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๕ ครั้งต่อปี

เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

ระดับ	ความรุนแรง	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน ประชาชนไม่ได้รับความสะดวก เป็นภัยด้านความมั่นคง อาชญากรรม และความรุนแรงอื่น ๆ
๔	สูง	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน และประชาชนไม่ได้รับความสะดวก
๓	ปานกลาง	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน
๒	น้อย	-
๑	น้อยมาก	-

ระดับของความเสียหาย (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณา จากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับของความเสียหาย (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕ - ๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๙ - ๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔ - ๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑ - ๓ คะแนน

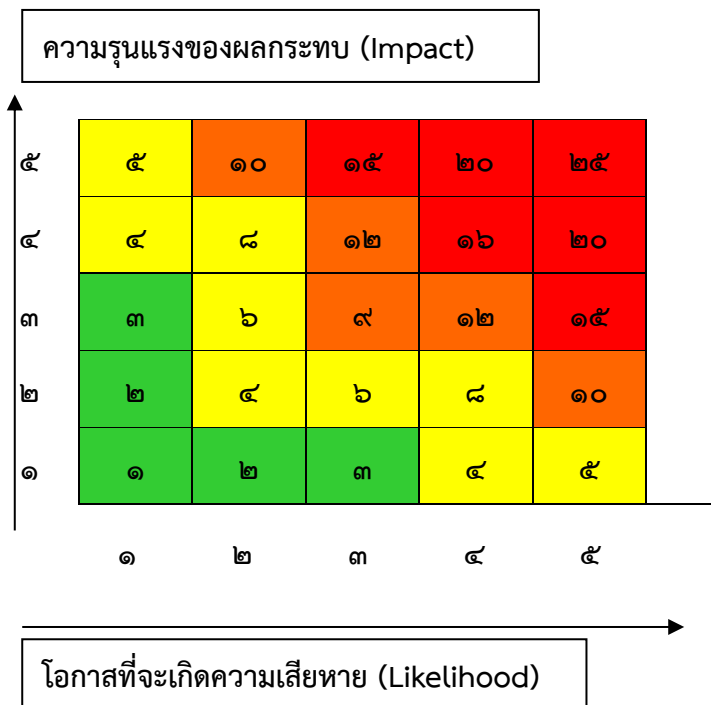
ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง(Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) และผลกระทบ ที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ} \times \text{ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ} \\ (\text{Likelihood} \times \text{Impact})$$

ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน (๔ Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงผลสัญลักษณ์
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	๑๕ - ๒๕ คะแนน	มีมาตรการลดและประเมินซ้ำ หรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง
เสี่ยงสูง (High)	๙ - ๑๔ คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
ปานกลาง (Medium)	๔ - ๘ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
ต่ำ (Low)	๑ - ๓ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

ตารางระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องมีแผน/มาตรการเพื่อลดความเสี่ยงทันที

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องมีแผน/มาตรการเพื่อลดความเสี่ยง

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงยังอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีการทบทวนความเสี่ยงของมาตรการควบคุมที่มีอยู่

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยไม่จำเป็นต้องมีการจัดทำแผนเพื่อลดความเสี่ยง

ประเด็นความเสี่ยง การทุจริตในประเด็น ที่เกี่ยวกับการรับ สินบน	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หมายเหตุ
<p>1. การอนุมัติ อนุญาต ตาม พระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวก ในการพิจารณา อนุญาตของทาง ราชการ พ.ศ. 2558</p>	<p>การ รับผลประโยชน์ต่าง ๆ หรือสินบน การรับของขวัญจากบุคคลอื่น เพื่อช่วยให้ บุคคลนั้นได้ประโยชน์จากหน่วยงาน เช่น เจ้าหน้าที่ตรวจสถานประกอบการที่ เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ฯ เรียกรับ ผลประโยชน์จากประชาชนที่มาขอ ใบอนุญาต ประกอบกิจการที่เป็นอันตราย ต่อสุขภาพ เพื่อการอนุมัติอนุญาต ต่าง ๆ</p>	<p>ต่ำ</p>	<p>1.1 จัดทำประกาศเจตนารมณ์ นโยบายไม่รับของขวัญ และของ ถ่านิลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) 1.2 เผยแพร่ประกาศใช้ No Gift Policy บนเว็บไซต์ของ องค์การบริหารส่วนตำบลโคกवान ให้แก่บุคคลภายใน องค์กร และสาธารณชนให้ทราบโดยทั่วกัน 1.3 ดำเนินกิจกรรมองค์กรคุณธรรมและขับเคลื่อน นโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่ 1.4 สรุปรายงานตามนโยบาย No Gift Policy จากการ ปฏิบัติ หน้าที่ 1.5 จัดทำคู่มือสำหรับปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ และคู่มือสำหรับประชาชนเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เพื่อจะ ได้ทราบหลักเกณฑ์ขั้นตอนการรับเรื่องการดำเนินงานที่ แน่ชัดในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต</p>	<p>สำนักปลัดและ ทุกส่วนราชการ</p>

ประเด็นความเสี่ยง การทุจริตในประเด็น ที่เกี่ยวกับการรับ สินบน	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หมายเหตุ
2. การใช้อำนาจ ตามกฎหมาย / การให้บริการ ตามภารกิจ	การทำธุรกิจกับตัวเอง (self -dealing) เป็นคู่สัญญา (Contracts) พนักงานที่ เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างทำ สัญญาซื้อของจากบริษัทของครอบครัว ตนเองหรือบริษัทที่ตนเองมีส่วนอยู่	ต่ำ	<ol style="list-style-type: none"> 1. มาตรการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต เพื่อยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใส 2. กิจกรรมส่งเสริมชุมชนเฝ้าระวังการทุจริต 3. มาตรการส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวล จริยธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกกว่าน 4. มาตรการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนของ องค์การบริหารส่วนตำบลโคกกว่าน 	สำนักปลัดและ ทุกส่วนราชการ

ประเด็นความเสี่ยง การทุจริตในประเด็น ที่เกี่ยวกับการรับ สินบน	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หมายเหตุ
3.การจัดซื้อจัดจ้าง	<ol style="list-style-type: none"> 1. การกำหนดขอบเขตของงาน โดยกำหนดยี่ห้อใดยี่ห้อหนึ่งไม่เปิดกว้างเป็นการทั่วไป ทำให้เอื้อประโยชน์ต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง 2. ลีอกสเปกทำให้ไม่เกิดการแข่งขัน 3. การตรวจรับการจ้างไม่ตรงตามรูปแบบ โดยมีการรับเงินหรือผลประโยชน์จาก บริษัทฯ ผู้รับจ้าง 	สูง	<ol style="list-style-type: none"> 1. คณะกรรมการกำหนดร่าง TOR ควรแต่งตั้งในรูปของคณะกรรมการ ไม่ใช่แต่งตั้งรายบุคคล และควรแต่งตั้ง สับเปลี่ยนหมุนเวียนกันไป เพื่อไม่ให้เกิดการลื้อคอเบ็ก 2. มีการทบทวนและสอบทานกระบวนการทำงานโดยผู้บังคับบัญชา อย่างเคร่งครัดให้เป็นไปตามระเบียบในทุกขั้นตอน โดยให้เจ้าหน้าที่ พัสดูและวิศวกรที่มีความรู้ความสามารถเข้ามามีส่วนร่วม 3. ให้ความเคร่งครัดและสอบทานในทุกขั้นตอนในการตรวจรับงาน ตามระเบียบพ.ร.บ.จัดซื้อจัดจ้างฯ โดยจัดทำ Checklist และเชิญผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบ 4. จัดทำคู่มือและแผนปฏิบัติงาน โดยให้ระบุเหตุการณ์ที่อาจเกิด การทุจริต พร้อมแนวทางแก้ไข 	กองคลังและ ทุกส่วนราชการ

ประเด็นความเสี่ยง การทุจริตในประเด็น ที่เกี่ยวกับการรับ สินบน	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หมายเหตุ
4.การบริหารงาน บุคคล	1.เรียกรับเงินหรือผลประโยชน์อื่นจากการ แต่งตั้งโยกย้าย 2.เรียกรับเงินหรือผลประโยชน์จาก กระบวนการรับพนักงานจ้างเข้าทำงาน	ต่ำ	1.ดำเนินการจัดทำประมวลจริยธรรมสำหรับผู้ปฏิบัติงาน พร้อมเผยแพร่ให้ความรู้ พร้อมจัดทำแนวทางปฏิบัติตน ด้านจริยธรรม 2.ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตเพื่อ ยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใส ของ อบต.โคกवान (ปี พ.ศ. 2566-2570) 3.จัดทำประกาศเจตนาธรรม นโยบายไม่รับของขวัญและ ของ กำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) 4.มาตรการเผยแพร่การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงาน บุคคลในกระบวนการแต่งตั้ง โยกย้าย การสอบแข่งขัน ให้แก่สาธารณะชนทราบ	งานบริหารงาน บุคคลและ ทุกส่วนราชการ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานกฎหมายและคดี สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโคกवान

ที่ บร ๘๐๓๐๑/๓

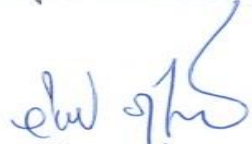
วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๖

เรื่อง การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวกับการรับสินบนประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกवान

ตามที่ได้มีการจัดทำมาตรการป้องกันการทุจริตในหน่วยงาน งานกฎหมายและคดีจึงขอรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวกับการรับสินบนประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยง อันเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง รายละเอียดที่ส่งมาด้วยพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นางสาววิจิตรา ศรีมดุง)
นิติกร

ความเห็นหัวหน้าสำนักปลัดฯ

.....
.....

(นางสำเนียง แก้วอำไพ)
หัวหน้าสำนักปลัดฯ

ความเห็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโคกवान

.....
.....
สibtารวจโท
(เชันต์ กะรัตน์)
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโคกवान

ความเห็น/คำสั่ง ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลโคกवान

.....
.....
(นายจักรพงษ์ หงษ์วิเศษ)
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกवान